

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

De eodem alius Sermo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Her. De scō Macclonio

secrati celestia terrena nō sapiūt, eñis in-
biant fastidio sunt et anstioia. Hec ille
Scōm est exemplū fraternitatis benigni-
tatis. j. Coz. xij. Caritas patiens est be-
nigna est. Apparuit autē ei benignitas in
paterna sua p̄ inturtas et molestatiōes sibi
et suis varijs modis interrogatas ab aliq̄b
pueris et inuidis volētibz eū de monaste-
rio ac etiā de regno fundit̄ eliminare. Hec
em̄ oia patiētissime portauit. Jaco. j. Pa-
tietia op̄ p̄fectū habet. **T**ertū est exē-
plū spūalis p̄p̄latiōis: p̄pter q̄d loca re-
mota ad hoc aptiora logo tpe requirit:
etiā p̄ mare q̄rendo insulā p̄p̄latōi apris-
simā: vt h̄ in legēda. **F**rē q̄rendo locū so-
litudinis dño duce puenit ad insulā quaz
inhabitabat monach⁹ noie aaron cū q̄stiq̄n-
to tpe dño defuit. **B**ren. iij. Sedebit
solitari⁹: rācebit q̄. **M**uadit se sup se. **P**o-
tuit itaqz cū paulo dicere illō **P**hil. iij. **N**o-
stra conuersatio in celis est.

Scōdo fultit lūine fructuo-
se instructiōis. **L**ū em̄ informat⁹ esset bo-
nis diuis et in seipso sapiētia et moribz lūi-
nosus ad modū solis cepit alios illustra-
re docēs p̄emptū mūdi: ceteraqz saluta-
ria. **D**an. xij. Qui ad iusticiā erudit⁹ mul-
tos erūt q̄si stelle in p̄petuas eternitate.

Tertio lūine miraclose o-
peratiōis. **P**s. Illuxerūt coruscatiōes tue
orbiterre. **C**laruit autē miraculis p̄cipue tri-
pliciter. **P**rimo circa creaturas insensibi-
les. **D**ixit em̄ aquā in vinū: et vas mar-
moreū in vas vitreū vt biberet quidā ab
eo suscitāt⁹. **F**rē p̄pter exōicatiōes ab eo
latā in plū h̄stānicū terra facta est steril-
tā in frugibz q̄ in arboribz: et dehinc sua
b̄ndictiōe vberat⁹ copia viguit. **F**rē post
ei⁹ mortē cū nimia vigeret siccitas in pa-
go aler⁹: cū fieret p̄cessio lū reliquijs scri-
ptis oibz vna voce eū inuocātibz p̄ plu-
uiā: subito pluuia magna descendit p̄ totū
pagū. **S**cōdo circa creaturas sensibiles ir-
rōnales. **N**ā cet⁹ in mari sua orōne factus
est immobilis donec ipse et q̄ secū erāt descē-
derēt ad nauē. **P**ostea q̄ in die dñice re-
surrectōis missam sup p̄dicū cetū celebra-
uerat credens esse saxū immobile. **F**rē suū
lam m̄gruā viuā reddidit ponēdo cuspidē
ad baculi in aure eius. **F**rē facile obrinuit

presto sibi adesse lupū q̄ asellū suū inuase-
rat et occiderat: **Q**uē lupū sterni iussit mo-
re lumē et instruat lignoz loco alini portu-
re. q̄ lup⁹ postea exiit sicut canis domes-
ticus cū famulis. **F**rē post mortē suā me-
ritis eius vulpis gallū quē tulerat mor-
tuū in ore suo retulit. **E**t cū gallū an ostiū
capituli dimisisset: mortu⁹ est vulpes et
ipse gallus cārauit. **S**cōdo circa creatas
rōnales. **E**t hoc tripliciter. **P**rimo mortu-
os suscitādo. **S**uscitauit em̄ tres mortu-
os: vix gigantē magnū in insula et eū ba-
p̄tizauit. **A**liū in vigilia pasce post q̄ mis-
sam celebrāuit. **T**ertū q̄o duodēnem pu-
erū in puteū incaute elapsū et sūmerū
orōne sua reuocauit ad vitā. **S**cōdo a dō-
mone liberādo: **S**ic em̄ liberāuit filiā cui-
usdā nobilis a demone possessam: q̄ sit
atrociter a demone vexabat vt nō nisi ser-
reis carentis artata a lacerādo boies des-
sisteret. **M**ar. vi. **S**igna eos q̄ credidit
hec h̄q̄ntur: **I**n noie meo demonia eijēt
Frē in die sepulture sue meritis ei⁹ pul-
sus est demon ab inergumino. **T**ertio a
diuersis languoribz sanādo. **Q**uidam
dux noie baillorh cū vellet euehere cono-
biale basilicā in p̄dio b̄i macclouij ab eo
dē elegāter p̄struct⁹: et usqz arrogantiā et
inuidiā nō possent viri sc̄i dulcia verba ei
mollire: p̄nceps ille sicut corde cet⁹ erat:
ita etiā oclis est cecar⁹. **P**ostmodū autē re-
uersus ad cor et anxius lachrymis vix del-
adijt veniā petēs. quē b̄tus vir ad miserē
dū facilis benigne suscipies aqua b̄ndicta
irrigās eius oculos oleoqz sacro pungens
p̄stimū ei restituit lumē. **F**rē multos alios
cecos illūinauit: et alios q̄ plurimos vari-
is languoribz opp̄ssos sanitati restituit. vt
h̄ in legenda. **P**s. **S**citore qz v̄s sc̄m
suū mirificauit. **S**ic itaqz p̄z qm̄ beatus
macclou⁹ multipliciter effuluit. **E**t q̄ de illo
p̄uentent assumūtur p̄ba p̄p̄sita: videlicet
Quasi stella maru. in me. nebule. et. **H**ūc
ita qz gloriosum sc̄m rogem⁹ q̄ris ei⁹ me-
ritis illūinari mereamur lūine gr̄e q̄ radē
ad eterne glorie lumē p̄uenire valeamus.
Amen

De eodem alius Sermo.

Quasi vas au

ri solidū ornatū oī lapide p̄ciōso. Eccl. i. In his p̄bīs circa fecit acclōij triplex tangit exi cellētia virtuosa.

Prima est excellētia dignitatis p̄ciōse: q̄ dicit Quasi vas auri.

Secūda est excellētia firmitatis fructuosam dicit. solidū

Tertia est excellētia vniuersalitatis fructuosā dicit. Ornatū oī lapide p̄ciōso.

Prima est excellētia dignitatis p̄ciōse: q̄ intelligit p̄ hoc q̄ dicit. Quasi vas auri. Auz q̄ p̄ dignitatis mobili: atq̄ p̄ciōsius est inter metalla. Id recte dicitur intelligere excellētia gr̄e q̄ aiam deo gratiaz efficit eā nobilitat excellētē cū faciat eē de nūero filioꝝ dei. Ro. viij. Qui spū dei agunt bi filij dei sunt. Excellētia igit gr̄e p̄ auz intelligit p̄cipue rōe triū p̄dicationū

Primo rōe speciositatis.

Secūdo rōe puritatis

Tertio rōe vtilitatis.

Primo rōe speciositatis
Sicut em̄ auz speciosus est et fulgidus: ita gr̄a aiam speciosam et fulgidā facit. Unde sup̄ illd̄ ps̄. Ut exhiberet facie in oleo. de glōsa. q̄ gratia est nitore anie sc̄m̄ p̄aliās amorē. Et br̄s Tho. j. ij. q. cxiij. ar. j. dicit q̄ gr̄a nihil aliud est q̄ q̄dā participatio diuine nature. Unde ij. Pet. j. Maxima et p̄ciōsa vobis p̄missa donauit ut p̄ hoc efficiantur diuine p̄sortes nature

Secūdo rōe puritatis.

Auz em̄ est purissimū inter metalla. Gr̄a autē dei est anie purgatiua Ro. ij. Iustificati gratis p̄ gratia ipsius.

Tertio rōe vtilitatis. Est

em̄ auz vtilis et maioris p̄ciō q̄ cetera metalla. Gr̄a autē dei vtilissima atq̄ p̄ciōsissima est p̄ qua habet vita eterna. Ro. vj. Gr̄a dei vita eterna. Qm̄ igit in beato maclouio fuit specialis excellētia gr̄e etiā ab ip̄s puericie et infante annis: Idō bñ dicit de eo: Quasi vas auri. i. vas speciosissimū; purissimū atq̄ p̄ciōsissimū.

Secūda est excellētia firmitatis que tangit p̄ hoc q̄ dicit. Solidū. Erat et fundat sup̄ firmā petrā. i. sup̄ amore dñi Iesu ch̄ri: et edificat ex salutaris doctrina maḡi sui sc̄i b̄rendani. Matt. vij. Omnis q̄ audit verba mea et facit ea: simul erit viro sapiētis q̄ edificauit domū suā sup̄ petrā. i. bonoꝝ opeꝝ p̄structionē in anima sua sup̄ ch̄ristū. Et desēdit pluuia. i. tentatio carnis et venerūt flumina cupiditatis et auaricie: et flauerūt venti vanitatis et subie: riruerūt in domū illā p̄ impotuntatē tentationū et nō cecidit a stabilitate virtutis: fundata em̄ erat sup̄ firmāz petrā Beatus itaq̄ maclouio firmus fuit et stabilis cōtra oīmodas tērationes q̄ preue sunt triplices.

Prima est tentatio carnalis voluptatis

Secūda est tēptatio mundanitatē.

Tertia est spiritalis calliditatis.

Prima est tentatio carnalis voluptatis. Gal. v. Caro concupiscit aduersus spiritū. Contra hāc tēptationē firmus fuit p̄ obseruantia virginalis castitatis quā etiā voto firmant p̄ religiois p̄fessione. Aug. lib. de virginitate. Hec nos in virginibus p̄dicam⁹ q̄ virgines sunt: sed p̄ deo dicata p̄a p̄nētia virgines sunt.

Secūda est tentatio tēpora

lis mundanitatē. quia ut dicit. j. Timo. vj. Radix omnium maloz cupiditas. i. reze tēporalium. Contra hāc fuit firmus p̄ voluntaria paupertatē voto consecratam. Matth. v. Beati pauperes spū qm̄ ip̄oz est regnū celoꝝ.

Tertia est tēptatio spi

ritalis sive diaboli calliditatis. prima. Petri. v. Aduersarius vester diabol⁹ tāq̄ l̄ q̄ eo rugiens circūit querēs quem deuoret. Contra hanc firmus fuit et victoriosus per profundam humilitatē et obedientiam specialē deo consecratā. Augustin⁹ super epistolaz ad Rho. vij. Nemo potest vincere spiritales nequitas nisi armis humilitatis. Patet itaq̄ firmus virtutis in beato Maclouio. Ecclesiastici. v. Esto firmus in via dei.

De scō Maclouio

Tertia est excellentia totalitatis virtuosae: siue virtuositatis copiose: que tangitur cum dicitur ornatum ornari lapide precioso. Virtus quilibet de lapis pro firmitate rem. alias enim non esset virtus nisi firmitates haberet. Preciositate autem habet quod opus virtutis est meritorium vite eterne. In scititate autem et virtuositate operibus gloriosi maclouij triplex fuit: totalitas seu perfectio.

Prima est perfectio ex parte commissorum.

Secunda est perfectio ex parte annorum.

Tertia est perfectio ex parte operandorum.

Prima est igitur perfectio

ex parte commissorum. **D**ia ei bona tibi commissa ad hoc est dei expoluit. Prover. ij. Honorifica domini de substantia tua. Honorauit quod prope beatus maclouius deum tota substantia temporaria quam propter deum abdidit. Psal. lxxij. **D**ia arbitrat sum ut stercorea ut cibum lucrifaciam. Item de tota substantia corporali quam totam tempore deo seruire copulit. Ro. xij. **E**t habebitis corpus a vestra hostia viuente sciam. et. Item de tota substantia spirituali. i. rora aia quam ad laudem dei prius dedicauit. Ps. Immola deo sacrificium laudis Item sacrificium laudis honorificabit me et illic iter quod ostendit illi salutare dei.

Secunda est totalitas siue perfectio ex parte annorum siue temporum. **A**b ipsis enim infante ante cepit deo seruire ipse de bono in melius procedendo. **V**ixit autem. cxxij. annis. **N**on satis patere potest quod innuerabilis in eo fuerit numerus meritorum. **A**ug. **S**i bona vita longa fuerit: vitis melius bona erit.

Tertia est totalitas siue perfectio operandorum siue operum virtuosorum: quod dicitur ornatum de lapide precioso. **S**ed quoniam non de omnibus suis virtutibus loqui possumus: idcirco tamen dicemus quod ornatus est gloriosus maclouius duodecim lapidibus preciosis quod Apoc. xxj. describitur esse in fundamentis muri ciuitatis celestis. i. duodecim virtutibus quod illos lapides intellexit: quorum primum quatuor faciebant eum bene ordinatum ad deum: quatuor ad seipsum: et quatuor ad proximum. **Q**uatuor ergo lapides ornabant eum in ordine ad deum. **P**rimus est iaspis. **I**aspis vitidus est: oculos purgat visum auerit et purgat. **P**er hunc intelligitur fides de

qua dicitur Aug. Fides est illuminatio mentis ad summam veritatem cognoscendam et diligendam. **Q**ualis autem gloriosus maclouius fuit ornatus iaspide. i. fide per ex miraculo operatoe de qua dicitur in preedicti. **D**icitur enim operatio attribuitur fidei ut supra positum est in ser. b. siluestri. **S**ecundus est saphirus. **S**aphirus corpus humanum vegetat et integritate munit: per hunc intelligitur spes quod operibus augeat fortificat et firmat. **E**sa. xl. **Q**ui sperat in domino mirabitur fortitudinem propria. i. in domino. **E**t Hebr. v. **E**o fugimur ad tenendam portam spe quam sic an coram anime huiusmodi tuta atque firmata: quod tunc spe sua in deo posuerit beatus maclouius: per ex abdicatioe omnium terrenorum propter deum: igitur ornatus erat saphyro excellens. **T**ertius est topazius. **T**opazius de colore omnium lapidum in se habet: sed in apertiore maxime lucet cum solis splendore tangit: igitur omnium gemarum claritate et nihil est eo carius: retribuitur inter diuitias. **P**er hunc igitur intelligitur charitas quod preciosior est omnibus virtutibus et omnium virtutum forma ut dicitur Ambrosio. **D**e charitate ait beatus maclouius huiusmodi testimonium ex toto decursu vite sue. **Q**uartus est calcedonius. **C**alcedonius pallidus ignis habet effugit et valet in illusiones demonum: per hunc signatur deuotio quod habet in se formam ardentis charitatis et valet in reuerentias. **I**nd. li. de suis bonis. **F**requens oratio impugnatioes vicioz extinguit: quanta autem fuerit deuotio beati maclouij per ex ser. pce. **F**uit igitur ornatus per dicitur: quatuor lapidibus. **Q**uatuor autem lapides ornabant eum in ordine ad seipsum. **P**rimus est chrysolithus. **C**hrysolithus valde lepra. **P**er hunc autem intelligitur castitas quod dicitur lepra. i. corruptio membris et carnis. **S**ap. iij. **D**icitur pulchra est casta gnatio cum claritate. i. bona operatioe. **D**e castitate autem beati maclouij dicitur in ser. pcedenti. **S**ecundus est hyacinthus. **H**iacynthus coloris purpurei dat membris vigorem: per hunc intelligitur abstinentia quod dat et augeat corporis vigorem. **D**e aia per illud hugonis de seculo victo. **G**audet quod peccare viuere potest: per eam vita occidit vicia libidine extinguit virtutem nutrit: animam roborat: membra ad celestia eleuat. **D**e corpore per quod. **E**sa. xxxvij. **D**icitur. **Q**ui abstinet est ad hunc vitam: et punitur. **P**er crapulam membra perierunt. **D**e abstinentia autem beati maclouij per in ser. pce. **T**ertius est ametistus. **A**metistus facit vigilare et repel-

lit cogitatione mala. Per huc intelligit di-
 liges exercitatio in lectioe z scra medita-
 tione q qua repellunt cogitationes nocte.
 Hiero. Sep in manibz tuis divina sit le-
 ctio z racione orones vt oim cogitationu
 sagitte qbz adolecencia pcuti solz huiusce-
 moij dypeo repellat. Hac ar exercitatioe sa-
 cra fultu bñs maclou. **Quartus** est sardo-
 nyx. Sardonyx facit humile. et sm glo. in
 Apocal. est inferus niger: in medio cadidus:
 superius rubeus. Per huc intelligit hui-
 litas q apud eos q circa inferiora plantur
 nigra est, apud eos q aliq lriter eleuant ad
 deu est cadida z placens z pulera, sed apud
 viros pfectos z pteplatiuos est rubea: id
 est igne charitatis accensa z pulcerrima
 atqz gratissima. In bro aut maclouio ma-
 xime fultit huiusmodi. **Ber.** Nulla splendidus
 or gema i oim ornatu potest qz huiusmodi:
 nepe si amittat illa: aliaz virtutu aggre-
 gatio no nisi ruina est. **Quattuor** insup
 lapides ornatu eu in ordine ad pntu.
Primus est berillus. **Berillus** viridis mi-
 se facit et benignu. Per huc signat obedie-
 tia q maxime fuit in bro maclouio z a p-
 ma etate qz ga mgrm suu bñm brandanu:
 qua obedientia voto firmavit p pfectioez
 religionis. **Grego.** Obedientia sola virtus
 est q ceteras virtutes meti inserit: inser-
 tasqz custodit. **Secundus** est sardius. **Sardius**
 rubeus gaudiu accedit z pellit timorem
 Per huc intelligit misericordia q est effectus
 feruetis charitatis: z dat gaudiu spuale et
 pellit timore dñationis: dñdo spem diuine
 miseratiois. **Ps.** **Iocundus** hō q miseres et
 comodat disp. ser. lu. i tu. qz in eter. no co.
 In me. e. est iu. ab au. ma. no ti. Prt autē
 misericordia bñi maclouij q p posse miserz sub-
 ueniebat. **Tertius** est smaragdus. **Smaragdus**
 ragdus multu viridis z valet ptra mor-
 bu caduca. Per huc intelligit iusticia pu-
 nitua q valet ptra lapsum peccati. **Tullius.** j.
 de officijs. In iusticia pntu splendor ē ma-
 xim. **Hec** fultit in bro maclouio in excō-
 municatioe terre britanice. **Uide** legē dā
Quartus est chrysolitus sikkis auro cu ma-
 rini coloris sikkitudine pfortat intellectuz:
 Per huc intelligit patria q in se habz for-
 ma vere charitatis q p auz intelligit. **Ha-**
 ber etiā sikkitudine marini coloris ppter in-
 qetatioez aduersitatz z pfortat intellectū.

Juxta illd Esa. xxvij. Veratio dabit in
 intellectū auditui. Fuit aut bñs maclou
 vir in aduersis patētissim. **Jac.** j. Patia
 opus pfectū habet. **Datz** itaqz gñitioez
 varijs virtutibz ornat^{us} est bñs maclou.
 ppter qd recte de eo dixim^{us} pba pposita:
 vicz **Quasi** vas auri solidū ornatū oi lapi-
 de pioso. **Huc** igit veneremur charissim^{us}
 mi vt eū apd deu parōnū habeam^{us} z ad-
 uocatū: quū ei^{us} pccibz grā z pccibz por-
 nari et celestis tandē glie diademate co-
 ronari mereamur Amen.

De bro Claro martyre. Sermo.

Quis mihi

ministraverit honorificabit eū
 pater me^{us} **Jo.** xij. Inextimabilis
 bilis proisus dulcedo saluatoris nri q tan-
 te pmissiois dulcedine ad suū fuitū nos
 alliciat. **Tenemur** vtqz sibi ministrare et
 tanqz creatori z tanqz gubernatori: z tan-
 qz redemptori: z tñ ultra hec si ad qd rāmul-
 tiplicat tenemur id facere voluerim^{us}: p-
 mittit nobis honore inextimabile di. **Sil-**
 qz mihi ministraverit: honorificabit euz
 pater me^{us}. **Nō** est honor iste van^{us} charis-
 sim^{us}. **Uer** pfecto honor ē q est a deo pre-
 celesti. **Sed** van^{us} est ois honor mōi. **Qm**
 sic dicit salomō **Ecces.** j. **Vidi** cūtra q sub
 sole sūt: z ecce yniversa vanitas. **Huc** itaqz
 qz honorē nō qstuit b. clarus: sed chzo mi-
 nistrādo celestz honoris sublimitatē adqz
 fuit apud deu. **Possim** aut pteplari qz
 scē z laudabilr dño ministraverit p tres cō-
 sideratioes pncipales.

Prima est pideratio inchoatiois gra-
tiose.

Secda est pfectiois virtuose.

Tertia est psumptiois gloriose.

Prima igit est pideratio inchoat-
 ionis gratiose. **Pruetus** em huc
 spēaliter a diuina grā. **Ps.** **Dñe** p-
 uenisti eū in bñdictō. dulced. **Vere** bñd-
 ctiones dulcedinis sunt bñdictōes diuine
 grē. **Juxta** illd **Sap.** xij. **Qz** bonus: qz
 suavis est dñe spūs tu^{us} in nobis. **Fuit** ac
 gratiosa ichoatio scitatz bñi clari pfa.

Primo ppter parentū virtuosaz intētoz

Secdo ppter eoz affectuosam suozioez

Tertio ppter pueri Clari grōsā pditōez

